

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНІЙ СФЕРІ

О.В. Поляничко, аспірант

Одеський державний екологічний університет, м. Одеса

Екстенсивна урбанізація та перманентне зростання ресурсних потреб людства невпинно призводить до деградації екології планети. Систематизована на наднаціональному рівні Концепція сталого розвитку є однією з найперспективніших моделей подолання стагнаційного екологічного стану та формування зваженої міжнаціональної екологічної політики, що продиктована світовими глобалізаційними процесами. Рекреаційно-туристичний сегмент бізнесу є найбільш еластичним по відношенню до екологізаційних процесів, з огляду на значні перспективи з іноземного інвестування, національної диверсифікації капіталу та стабільного попиту на рекреаційно-туристичні послуги в Світі.

Сьогодні процент світового ВВП на долю туристичної галузі складає не менше 10%, не менше 8% у загальному об'ємі світового експорту та 30-35% у сфері надання послуг по всьому світу. За даними експертів, один турист витрачає в середньому 300-400 доларів у місці свого перебування. У зв'язку з цим, у розвинених країнах туризму надається суттєва всебічна підтримка у вигляді інвестицій, податкових та митних пільг, які стимулюють його розвиток [1; с. 49].

Держава як основний суб'єкт регуляторного впливу на існуючі відносини в рекреаційно-туристичній сфері в умовах сталого розвитку та дійсної економічної ситуації повинна якісно змінити акценти з імперативного методу регулювання на індикативно-диспозитивний, що дозволить мінімізувати можливі негативні економічні наслідки прийнятих рішень (транснаціональна диверсифікація капіталу, виведення капіталу з обороту і т.д.).

Відсутність чи невелика рентабельність деяких екологізованих продуктів в рекреаційно-туристичній сфері, що є базовими для режиму сталого розвитку, може бути знівельовано дотаціями, субвенціями з боку держави, створенням державної оферти у вигляді державно-приватного партнерства, чи формуванні значного сегменту придбання екологізованих послуг за допомогою деривативів (ф'ючерсні, форвардні контракти, опціони), що зумовлять значне зниження підприємницьких ризиків.

Досягнення значних якісних результатів в сфері державно-приватного партнерства в рекреаційно-туристичній сфері структурно пов'язане з невід'ємною потребою у формуванні економічно обумовленого, якісно викладеного, економічно грамотного та максимально безпечного, сумісного бізнесового проекту.

Туристична сфера на відміну від рекреаційної є вельми залежною від глобальної економічної ситуації та існуючих економічних криз, що можуть

обумовлювати критичне скорочення іноземного елемента в туристичному сегменті бізнесу, що в свою чергу, створює реальні загрози до нерівномірного розвитку та наявності економічного збитку, який став наслідком значного зниження попиту на послуги, що надаються у даній сфері.

Вбудова трансформаційного екологічного кластеру в сегмент рекреаційно-туристичної сфери, що розбудовується, дозволяє максимально знизити негативний антропогенний вплив на екологію, та створює серйозні перспективи для отримання достатньої кількості екологічно-чистих та якісних будівельних матеріалів.

Не менш важливим елементом, що потребує врахування в межах розбудови режиму сталого розвитку рекреаційно-туристичної сфери, з огляду на існуючі економічні закони, є нерівномірність руху капіталу, що потенційно має високі шанси на створення, так званих «депресивних зон», які обумовлюють сегментарність розвитку окремих регіонів чи окремих мало рентабельних видів рекреаційно-туристичної діяльності.

Розвиток концепції «ланцюгових екологічних реакцій» дозволив якісно по-новому змінити методи та засоби впливу на екологію, що повинні унеможливити настання незворотних процесів в структурі існуючих в навколишньому середовищі біогеоценозів, що включають, як біотичні, так і абіотичні фактори.

Про запровадження положень концепції сталого розвитку у підприємницькій діяльності суб'єктів господарювання в сфері туризму і рекреації свідчить:

- поступова екологізація підприємницької діяльності;
- запровадження кластерних моделей розвитку рекреаційно-туристичного комплексу регіонів;
- підвищення попиту на екологізований продукт;
- інтенсифікація інноваційної діяльності в сфері туризму і рекреації;
- розвиток екологічної реституції та формування нових моделей відновлення екологічного гомеостазу.

Нормативно-правову базу запровадження сталого розвитку підприємницької діяльності в рекреаційно-туристичній сфері складають: Указ президента України “Про заходи щодо розвитку туризму і курортів України” від 21 лютого 2007 р., “Стратегія розвитку туризму і курортів”, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України 6 серпня 2008 р., “Концепція сталого розвитку населених пунктів”, схвалена Постановою Верховної Ради України 24 грудня 2012 р., “Концепція розвитку санаторно-курортної галузі”, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України 23 квітня 2003 року та інші нормативи.

Основними напрямками формування та реалізації конкурентоспроможного рекреаційно-туристичного продукту, є: розробка

сучасної маркетингової стратегії просування рекреаційно-туристичного продукту на внутрішньому і міжнародному ринках; формування ефективної нормативно-правової бази розвитку рекреації та туризму; надання фінансового забезпечення розвитку рекреації та туризму; кадрове забезпечення розвитку рекреації та туризму; ефективне управління рекреаційно-туристичною сферою; облік екологічних, політичних і інших ризиків та інші напрями [2; с. 225-226].

Висновки: рекреаційно-туристична сфера є реальною альтернативою диверсифікації капіталу з огляду на дійсну необхідність поступового скорочення темпів розвитку гірничо-збагачувальної діяльності, що є для України на теперішній час бюджетотворюючою.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дышловой И.Н., Харичков С.К. Ключевые направления развития рекреационно-туристического потенциала Одессы//Экономика и управление. - 2011. - №3.– С.49 – 55.
2. Харічков С.К., Дышловый І.М., Нездоймінов С.Г. Регіональна парадигма цільової програми розвитку рекреації та туризму//Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. - №2. – С. 221 – 230.

Екологічний менеджмент у загальній системі управління : збірник тез доповідей Тринадцятої щорічної всеукраїнської наукової конференції, м. Суми, 17-18 квітня 2013 р. / Відп. за вип. О.М. Теліженко. — Суми : СумДУ, 2013. — С. 115-117.